

Непоузданост школске оцене

Постоје бројни фактори који школско оцењивање чине непоузданим. Често је за добијање одговарајуће оцене важније који наставник испитује ученика него коликим фондом знања ученик стварно располаже.

При оцењивању знања (које је саставни део вредновања), и које се изражава у одговорима ученика, наставник (својим критеријумима) је у неку руку "инструмент" који мери. Његов начин испитивања је техника мерења. Њом он долази до одређене величине коју изражава оценама из скале од 1 до 5.

Досадашњим истраживањима утврђено је да су школске оцене доста слаб метријски материјал. Оне нису увек поуздан нити ваљан индикатор знања ученика. Више фактора, како то истиче Т. Гргин, утиче на непоузданост оцене као метријског материјала, а то су фактори који зависе од предмета оцењивања и фактори који зависе од технике испитивања. Наставници на испитима не оцењују знање већ ученичке одговоре. Знање се не мери директно већ индиректно преко учениковог одговора. Одговор ученика често није адекватан њиховим знањима. Одговори су често нејасни, непрецизни, различито се интерпретирају чињенице, јављају се бројни објективни и субјективни чиниоци који делују на квалитет учениковог одговора и на наставниково мишљење о томе какву би оцену требало дати ученику. Због ове непрецизности, различити

наставници ће различито схватити исте говоре и различито ће их оценити. Одговори на испитима нису резултат само знања већ и других способности међу којима је и начин изражавања, способност сналажења, брзина реаговања и друго. Исправност неког мерења требало би да зависи од количине материјала (знања), а не од инструмената. Наставник, као *мерни инстѐруменѐт*, не би требало да утиче на вредност оцѐне већ да то искључиво зависи од ученика. У пракси је сасвим другачије. Оцѐна више зависи од наставника као оцѐњивача и оцѐњивања него од одговора, тако да је за ђака важније ко га пита него колико је његово познавање предмета (Зоран Бујас).